

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและขอ เสนอแนะ

จากการศึกษา เกี่ยวกับลักษณะและวิธีการแปลงคำในภาษาไทย อาจสรุปผล
ได้ดังนี้

๒.๑ คำในภาษาไทยจำนวนหนึ่ง มีความผิดแผกกัน เป็นคู่ ๆ คือบางคู่ผิดแผกกันที่เสียง
วรรณยุกต์ บางคู่ผิดแผกกันที่เสียงพยัญชนะต้น หรือบางคู่อาจผิดแผกกันที่เสียงสระก็ได้
ลักษณะเด่นรวมกันที่ทำให้คำคู่เหล่านี้น่าสังเกตและน่าสนใจก็คือ เป็นคำที่มีความหมาย
เกี่ยวเนื่องหรือสัมพันธ์กันในแต่ละคู่ คำคู่เหล่านี้มีอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งในภาษา
กรุงเทพฯ และภาษาถิ่นต่าง ๆ ในประเทศไทย ดังข้อมูลที่ได้ เสนอไว้แล้วในบทที่ ๓, ๔
และ ๕ จนน่าจะกล่าวได้ว่า ความผิดแผกของคำคู่ดังกล่าวอาจ เกิดจากระบบบางอย่าง
ในภาษาไทย ที่ใช้สร้างคำใหม่ขึ้นในภาษา วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เรียกวิธีการสร้างคำ
นี้ว่า "การแปลงคำ" ซึ่งหมายถึงการแปลง เสียงพยัญชนะต้นหรือ เสียงวรรณยุกต์ หรือ
เสียงสระของคำคำหนึ่งที่มีอยู่แล้ว ให้ เป็นเสียงพยัญชนะต้น หรือ เสียงวรรณยุกต์หรือ
เสียงสระอื่นตามลำดับ เกิดเป็นคำใหม่มีความหมายใหม่ แต่ความหมายของคำใหม่นั้น
ยังคงสัมพันธ์กับความหมายของคำ เดิมอยู่

๒.๒ การแปลงคำโดยแปลงเสียงวรรณยุกต์ เป็นวิธีการแปลงคำที่พบข้อมูลมากที่สุด
และ เป็นวิธีการที่นักภาษาศาสตร์สนใจศึกษากันมาก นักภาษาศาสตร์บางคนซึ่ง เชื่อทฤษฎี
ที่ว่า ภาษาไทยเป็นภาษาร่วมตระกูลกับภาษาจีน เชื่อกันว่าน่าจะมีลักษณะการแปลงคำโดย
แปลงเสียงวรรณยุกต์นี้อยู่ในภาษาถิ่นต่าง ๆ ด้วย เช่นเดียวกับที่มีผู้ เชื่อว่ามีลักษณะ
เช่นนี้อยู่ในภาษาจีนโบราณดังกล่าวมาแล้ว (ดูความนำบทที่ ๔) จากข้อมูลประมาณ ๒๐๐ คู่

ปัจจุบันระบบดังกล่าวได้สูญหายไปจากภาษาไทยทุกถิ่นในประเทศไทย

หรือเกือบ ๘๐๐ คำที่พบในภาษาไทยกรุงเทพฯ และในภาษาถิ่นต่าง ๆ ในประเทศไทย คือภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน และภาษาถิ่นใต้ รวมทั้งคำเก่า ๆ ที่ปรากฏเฉพาะใน พจนานุกรมฉบับต่าง ๆ ทำให้เห็นได้ว่า คำคู่ที่ผิดแผกกันที่เสียงวรรณยุกต์เพียงอย่างเดียว นั้น มีอยู่เป็นจำนวนมาก คำหลายคู่ใช้กันอยู่ทั่วไปในภาษาถิ่นดังกล่าวแล้วทุกถิ่น และบาง คู่ก็มีใช้อยู่เพียงในถิ่นใดถิ่นหนึ่ง เท่านั้น เช่น

ย่อย	yɔɔy [jɔɔi ¹]	A ₂	(น.) สิ่งที่เป็นเส้นห้อยลงมา เช่น รากไทร ระยา (ผู้บอกอ.)
ย่อย	yɔɔy [jɔɔi ⁴]	C ₂	(ก.) หยาดลง, หยดลง (ผู้บอกอ.)
แฉ	chɛɛ [čhɛɛ ⁵]	A ₁	(ก.) เบิก เผย, ชี้แจง, แฉ, แเบ (ผู้บอกค.)
แฉ	chɛɛ [čhɛɛ ³]	C ₁	(ว.) แฉออก (ผู้บอก ค.)
รือ	rɔɔ [rɔɔ ¹]	A ₂	(ก.) คอย, จอ, จค (ก.ท.)
รือ	rɔɔ [rɔɔ ³]	B ₂	(ว.) ใกล (ก.ท.)
สุน	sun [sun ⁵]	A ₁	(ก.) แกม, คละ, จาน, เจือ, ปน, ผสม (ผู้บอกน.)
สุน	sun [sun ²]	B ₁	(ก.) ชุก, แทรก, เบียดเข้าไป (ผู้บอกน.)

สภาพการณ์ที่ปรากฏ เช่นนี้ทำให้เราจกกล่าวได้ว่า การแปลงคำโดยแปลงเสียงวรรณยุกต์ น่าจะเป็นวิธีการสร้างคำที่ใช้กันแพร่หลายอยู่ทั่วไปในภาษาไทยทุกถิ่นในประเทศไทย (ดูข้อมูลลักษณะเช่นนี้ ซึ่งปรากฏในภาษาถิ่นต่าง ๆ ได้ในภาคผนวก)

จากการศึกษาคำคู่ซึ่งมีลักษณะของการแปลงคำโดยแปลงเสียงวรรณยุกต์ ผู้เขียนวิทยานิพนธ์พบว่า มีคำเพียง ๓ หมวดคำเท่านั้นที่ใช้วิธีการแปลงคำแบบนี้ คือ คำในหมวดคำกริยา หมวดคำนาม และหมวดคำวิเศษณ์ คำบางคู่มีการเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้เปลี่ยนหมวดคำ แต่บางคู่ก็อาจแปลงคำข้ามหมวดกัน โดยมีการเปลี่ยนแปลงระหว่างคำกริยากับคำนาม คำกริยากับคำวิเศษณ์ และคำวิเศษณ์กับคำนาม ไม่พบข้อมูลที่แสดงการแปลงคำระหว่างหมวดคำอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้เลย

ในการพิจารณาการแปลงคำโดยแปลงเสียงวรรณยุกต์นั้น ผู้เขียนได้อาศัยความสัมพันธ์ทางด้านความหมายเป็นเกณฑ์สำคัญ คือ เมื่อต้องการสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ในภาษาก็อาจทำได้โดยแปลงเสียงวรรณยุกต์ของคำคำหนึ่งที่มีความหมายอย่างหนึ่งให้เป็นคำใหม่ ซึ่งผิดแผกกันที่เสียงวรรณยุกต์อย่างเดียวกัน และให้ความหมายของคำใหม่นั้นสัมพันธ์กับความหมายของคำเดิมดังในตารางที่ ๒๓ หน้า ๑๒๓ และตารางที่ ๒๔ หน้า ๑๓๑ ในบทที่ ๔ ซึ่งกล่าวมาแล้ว เช่น

(กริยา)	ทอน	A ₂	หมายถึง	อาการอย่างหนึ่ง
(นาม)	ทอน	B ₂	หมายถึง	สิ่งที่เป็นผลของอาการนั้น ๆ
(นาม)	เส้า	A ₁	หมายถึง	สิ่งซึ่งมีลักษณะหรือคุณสมบัติบางอย่างร่วมกัน
(นาม)	เส้า	C ₁	หมายถึง	

๒.๓ การแปลงคำโดยแปลงเสียงพยัญชนะต้น อาจจัดเป็นวิธีการแปลงคำอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงที่เสียงพยัญชนะต้นของพยางค์ ส่วนเสียงวรรณยุกต์จะปรากฏเป็นอย่างไรนั้น ย่อมแล้วแต่เสียงพยัญชนะต้นของพยางค์เป็นเสียงก้องหรือเสียงไม่ก้อง (ดูบทที่ ๒) จากการศึกษาคำข้อมูลประมาณกว่า ๒๐๐ คำ อาจกล่าวได้ว่า ลักษณะการแปลงคำโดยแปลงเสียงพยัญชนะต้นมีอยู่ ๓ ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

๒.๓.๑ การแปลงเสียงระหว่างพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรกลาง กับพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูงหรืออักษรต่ำ พยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูงและพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรต่ำนั้น ในภาษาไทยปัจจุบันมีลักษณะทางเสียง เป็นอย่างเดียวกัน คือ เป็นเสียงพยัญชนะระเบิดไม่ก้อง มีลม (plosive voiceless aspirated) ได้แก่ ข-ค, ฉ-ช, ฅ-ท, ฝ-พ พวกหนึ่ง และอีกพวกหนึ่ง เป็นเสียงพยัญชนะเสียดแทรกไม่ก้อง (fricative voiceless)

ได้แก่ ฝ-ฟ, ส-ซ แต่เมื่อพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูงและอักษรต่ำปรากฏอยู่ในพยางค์ จะทำให้เสียงวรรณยุกต์ในพยางค์แตกต่างกัน เช่น ข้ำ /khaa³/ เป็นเสียงวรรณยุกต์โท แต่ ค้ำ /khaa⁴/ เป็นเสียงวรรณยุกต์ตรี เป็นต้น ทั้งนี้ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบให้คำอธิบายว่า เป็นเพราะพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูง เคยเป็นพยัญชนะเสียงไม่ก้องในภาษาไทยดั้งเดิม และไม่มีกรเปลี่ยนแปลงจนถึงปัจจุบัน ส่วนพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรต่ำ เชื่อว่าเป็นพยัญชนะเสียงก้องในภาษาไทยดั้งเดิม และได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นเสียงไม่ก้องซ้ำกับเสียงของอักษรสูงในปัจจุบัน ดังนั้น จึงทำให้เสียงวรรณยุกต์ในพยางค์แตกต่างกัน และ เมื่อต้องศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับการแปลงคำโดยแปลงเสียงพยัญชนะต้น จึงต้องแยกอธิบายการแปลงเสียงระหว่างพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรกลางกับพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูงไว้พวกหนึ่ง และการแปลงเสียงระหว่างพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรกลางกับพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรต่ำไว้อีกพวกหนึ่ง เช่น

พยัญชนะต้นที่เป็นอักษรกลาง-อักษรสูง

จก	ck [çok ²]	D ₁ S (ก.) ฉก, ล้วง, ควัก, ชุก, คุ้ย, สับ
ฉก	chk [çhok ²]	D ₁ S (ก.) ฉวยเอา, แฉงเอา; สับ, โขก
แป	pε [pεε ¹]	A ₁ (ว.) แบน
แป	phεε [phεε ²]	B ₁ (ก.) ยึดแบนออกไป, แบนแบนออกไป

พยัญชนะต้นที่เป็นอักษรกลาง-อักษรต่ำ

เกี้ยว	kiaw [kiauw ²]	B ₁ (ก.) คัด
เกี้ยว	giaw [khiauw ¹]	A ₂ (น.) เครื่องเกี้ยวข้าวและหญารูปโค้ง
แกะ	ke [kε ? ²]	D ₁ S (ก.) สลัก, แกะออก
แกะ	ge [khe ? ⁴]	D ₂ S (ก.) แกะออก

๖.๓.๒ การแปลงเสียงระหว่างพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูงกับพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรต่ำ ในภาษาไทยปัจจุบันพยัญชนะต้นทั้ง ๒ ประเภทนี้มีลักษณะทางเสียงซ้ำกันดังกล่าวไว้แล้วในข้อ ๖.๓.๑ และยังเกี่ยวข้องกับพยัญชนะเสียงไม่ก้องและก้องตามลำดับในภาษาไทยดั้งเดิม ซึ่งมีผลต่อเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์ในภาษาไทยปัจจุบัน นอกจากพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูงกับอักษรต่ำ ซึ่งเป็นเสียงระเบิดไม่ก้อง มีลมแล้ว การแปลงคำในลักษณะนี้ยังพบขอมูลพยัญชนะต้นที่เป็นเสียงเสียดแทรกและพยัญชนะที่ใช้ "ห" นำด้วย (ดูข้อ ๕.๒) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูง-อักษรต่ำซึ่งเป็นเสียงระเบิดไม่ก้อง มีลม

ชืด	khaʔd [khat ²]	D ₁ S	(ก.) กัด, ชื่นไว้
คืด	gaʔd [khat ⁴]	D ₂ S	(ก.) คืดหรือแนม
เถอ	thəə [thəə ²]	B ₁	(ว.) ค้างอยู่ (ใช้กับอาการยืนหรือแขน)
เทอ	dəə [thəə ⁴]	C ₂	(ว.) อยู่คงที่, ไม่ลกลง (ใช้กับน้ำที่ขึ้นมากเต็มที่แล้วไม่ลกลง)

พยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูง-อักษรต่ำซึ่งเป็นเสียงเสียดแทรก

สอง	səwŋ [səwŋ ⁵]	A ₁	(ว.) จำนวนนับระหว่างหนึ่งกับสาม
ชอง	zəwŋ [səwŋ ¹]	A ₂	(น.) สิ่งที่มีลักษณะเป็นสองหรือเป็นคู่กัน
ฝัด	faʔd [fat ²]	D ₁ S	(ก.) กระพือข้าวหรือสิ่งอื่นเพื่อให้กลมบร่าหรือผองออก
ฟัด	vaʔd [fat ⁴]	D ₂ S	(ก.) เหวี่ยง, สะบัดไปมา, กระทบ

พยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูง (พยัญชนะ "ห" นำอักษรต่ำเดี่ยว) - อักษรต่ำเดี่ยว ซึ่งไม่มี

พยัญชนะ "ห" นำ

เหน้อย	hniay [ni ² ai ²]	B ₁	(ก.) ถอยกำลัง, ถอยแรง
เนื่อย	niay [ni ¹ ai ¹]	A ₂	(ว.) เฉื่อย, ซ้ำ, เงื่อง, ไม่รุนแรง, อ่อน
หลาม	hlaam [laam ⁵]	A ₁	(ก.) ล้น, ลาม, ทวม, นอง
ลาม	laam [laam ¹]	A ₂	(ก.) คิดทั่วไป, ขยายมากออกไป, มากขึ้นทุกที

๖.๓.๓ การแปลงเสียงระหว่างพยัญชนะต้นที่มีเสียงควบกล้ำกับ ร, ล, ว กับ พยัญชนะต้นที่เป็น ร, ล, ว โดยไม่มีพยัญชนะตัวอื่นมาควบกล้ำ มีลักษณะสำคัญคือ คำหนึ่ง ในคู่จะมีพยัญชนะต้นเป็น ร, ล, หรือ ว ส่วนอีกคำหนึ่ง เป็นคำที่มีพยัญชนะอื่นอีกเสียงหนึ่ง นำหน้าพยัญชนะ ร, ล หรือ ว นั้นอยู่ ผลจากการศึกษาข้อมูลพบว่า เมื่อใช้วิธีการแปลงคำ แบบนี้แล้ว เสียงวรรณยุกต์ของคำในแต่ละคู่อาจปรากฏเป็นเสียง ๑ คือเสียงวรรณยุกต์ ของพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงไม่ก้อง ได้ถ้าพยัญชนะที่ควบกล้ำกับ ร, ล หรือ ว นั้น เป็นพยัญชนะเสียงไม่ก้อง และเสียงวรรณยุกต์อาจปรากฏเป็นเสียง ๒ คือเสียงวรรณยุกต์

๑ พระยาอภัยภูธรเสนาบดีลาวไว้ในหนังสือ หลักภาษาไทย หน้า ๑๕ - ๑๖ เกี่ยวกับ "อักษรเดี่ยว" ว่าหมายถึง "อักษรต่ำพวกที่ไม่มีเสียงอักษรสูง เป็นคู่กัน มี ๑๐ ตัว คือ ง ญ ฌ น ม ย ร ล ว พ พวกนี้ไม่มีเสียงอักษรสูง เป็นคู่กันเข้าช่วยให้ผันได้ครบ ๕ เสียงอย่างอักษรคู่"

จากข้อมูลที่พบ อักษรเดี่ยวที่มีพยัญชนะ "ห" นำ ได้แก่ ง, น, ม, ย, ฌ

ของพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงก้องใด ถ้าพยัญชนะที่ควบกล้ำกับ ร, ล หรือ ว นั้น เป็นพยัญชนะเสียงก้อง หรือ เป็นพยัญชนะต้น ร, ล หรือ ว เอง ซึ่งมีลักษณะทางเสียงเป็นเสียงก้อง เช่น

รอน	rɔɔn [rɔɔn ³]	B ₂	(ก.) เอาค้มมีคณวนเบา ๆ ที่พื้น
กรอน	krɔɔn [krɔɔn ²]	B ₁	(ก.) หมกคืบไปที่ละน้อย, ลึกหรือ, รอยหรือ
เลื่อน	lian [lian ³]	B ₂	(ก.) ย้ายหรือเคลื่อนจากที่เดิม
เคลื่อน	glian [khlian ³]	B ₂	(ก.) เคลื่อนไป, ไม่คงอยู่ที่
วัก	wak [wak ⁴]	D ₂ S	(ก.) เอาอุ้งมือคักน้ำขึ้นมา
ควัก	gwak [khwak ⁴]	D ₂ S	(ก.) งอนิ้วคักออกมา

การแปลงคำโดยวิธีนี้อาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทคือ

ก. การแปลงเสียงพยัญชนะต้นของคำในแต่ละคู่ โดยที่คำคู่เหล่านี้อาจใช้รูปวรรณยุกต์หรือไม่ใช้รูปวรรณยุกต์ก็ได้ เป็นอย่างเดียวกัน เช่น

ลอง	lɔɔŋ [lɔɔŋ ³]	B ₂	(ก.) ลงมาตามน้ำ, ไปตามลม
คลอง	glɔɔŋ [khlɔɔŋ ³]	B ₂	(ว.) สะควก, ง่าย, ไม่ซัดข้อง
ลอก	lɔɔk [lɔɔk ³]	D ₂ L	(ก.) เอา เปลือกหรือผิวออกมา เป็นแผน
ปลอก	plɔɔk [plɔɔk ²]	D ₁ L	(น.) สิ่งสำหรับสวมทับหรือรัดสิ่งของต่าง ๆ

ข. การแปลงเสียงพยัญชนะต้นของคำในแต่ละคู่ โดยที่คำคู่เหล่านี้อาจใช้รูปวรรณยุกต์หรือไม่ใช้รูปวรรณยุกต์ที่ต่างกัน เช่น

รา	raa [raa ⁴]	C ₂	(ก.) ค้าง, ทิ้ง
ควา	graa [khraa ³]	B ₂	(ก.) คุก, รั้ง, ค้าง, ลาก

- รวน ruan [ruan³] B₂ (น.) ของที่เป็นก้อนไม้เหนียวแตกละเอียดได้ง่าย
- พรวน bruan [phruan¹] A₂ (ก.) ทำดินให้โปร่ง

การแปลงคำโดยแปลงเสียงพยัญชนะต้นทั้ง ๓ แบบที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๒.๓.๑ - ๒.๓.๓ นั้น ปรากฏว่ามีคำเพียง ๓ หมวดคำเท่านั้นที่ใช้วิธีการแปลงคำแบบนี้ คือคำในหมวดคำกริยา หมวดคำนามและหมวดคำวิเศษณ์ ทานองเดียวกับการแปลงคำโดยแปลงเสียงวรรณยุกต์ (ดูข้อ ๒.๒) คำบางคำมีการเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้เปลี่ยนหมวดคำ แต่ในบางคำจะมีการแปลงคำโดยเปลี่ยนหมวดคำด้วย ความเปลี่ยนแปลงนั้นจะอยู่ในระหว่างหมวดคำกริยากับคำนาม คำกริยากับคำวิเศษณ์ และคำวิเศษณ์กับคำนาม แบบเดียวกับการแปลงคำโดยแปลงเสียงวรรณยุกต์

ในการพิจารณาการแปลงคำโดยแปลงเสียงพยัญชนะต้นนั้น ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ได้อาศัยความสัมพันธ์ทางด้านความหมายเป็นเกณฑ์เช่นเดียวกัน คือ เมื่อต้องการสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ในภาษาก็อาจทำได้ โดยแปลงเสียงพยัญชนะต้นของคำคำหนึ่งที่มีความหมายอย่างหนึ่งให้เป็นคำใหม่ ซึ่งผิดแผกกันที่พยัญชนะต้นแบบใดแบบหนึ่งใน ๓ แบบที่กล่าวมาแล้ว และให้ความหมายของคำใหม่นั้น สัมพันธ์กับความหมายของคำเดิมดังในตารางที่ ๒๗ หน้า ๑๔๔ และตารางที่ ๒๘ หน้า ๒๐๔ ในบทที่ ๕ ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว

(กริยา)	เกี้ยว	B ₁	หมายถึง	อาการอย่างหนึ่ง
(นาม)	เคี้ยว	A ₂	หมายถึง	สิ่งที่ใช้ เป็นเครื่องมือหรือสิ่งที่ใช้แสดงอาการนั้นๆ
(กริยา)	ขวาง	C ₁	หมายถึง	อาการอย่างหนึ่ง
(วิเศษณ์)	คว่าง	C ₂	หมายถึง	สถานภาพที่เป็นผลของอาการนั้น ๆ

(วิเศษณ์)	ที่	C ₁	หมายถึง	} สถานภาพที่บอกลักษณะบางอย่างร่วมกัน
(วิเศษณ์)	ที่	B ₂	หมายถึง	
(กริยา)	เลีย	A ₂	หมายถึง	} การกระทำบางอย่างที่มีอาการร่วมกัน
(กริยา)	เลีย	B ₁	หมายถึง	

๖.๔ การแปลงคำโดยแปลงเสียงสระ (ดูข้อ ๓.๓) ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กล่าวถึงไว้เพียงส่วนน้อยพอให้เห็นลักษณะกว้าง ๆ ว่ามีอยู่ ๒ ลักษณะคือ

๖.๔.๑ การแปลงคำโดยแปลงเสียงสระให้สั้นหรือยาว เช่น

กัน	kan [kan ¹]	A ₁	(ก.) โคนให้เสมอ
กาน	kaan [kaan ¹]	A ₁	(ก.) รานให้เตียน, ตัดให้เตียน
คิง	gan [khan ³]	B ₂	(ว.) อัดแอ, แนน, ประคัง, ค่างอยู่
ค่าง	gaan [khaan ⁴]	C ₂	(ก.) คางอยู่, ตีกอยู่, ยังไม่แล้ว
พลัด	bla?d [phlat ⁴]	D ₂ S	(ก.) ตกจาก, หลุดออกจาก, หลงจาก
พลาด	blaa?d [phlaat ³]	D ₂ L	(ก.) พลั้ง, ผิด, ไกลไป, ไม่ถูกที่

๖.๔.๒ การแปลงคำโดยแปลงเสียงสระให้มีคุณสมบัติต่างกัน เช่น

นบ	no?b [nop ⁴]	D ₂ S	(ก.) ไท้, นอบน้อม
นอม	no??b [no??p ³]	D ₂ L	(ก.) น้อม, ขอม, หมอบยอลง
ยบ	yu?b [jup ⁴]	D ₂ S	(ก.) ยอบลง, ทรุกกลง, ทำให้เตี้ยลง, ลดลง
ยอบ	y??b [j??p ³]	D ₂ L	(ก.) ทรุกกลง, ยอลง, หมอบ, ฟุบ
อิด	?i?d [?it ²]	D ₁ S	(ก.) ทน, ออกกลั้น, อั้นไว้
อัด	?a?d [?at ²]	D ₁ S	(ก.) ดัน, ยัด, ประทับให้แน่น, กลั้นหายใจ

ผลจากการศึกษา เรื่อง การแปลงคำในภาษาไทยตามผลสรุปข้างต้นนี้ ทำให้เห็นได้ว่า คำข้อมูลที่มีใช้อยู่เป็นจำนวนมากมายหลายร้อยคู่ในภาษาไทย และความผิดแผกที่เสียงพยัญชนะต้นและเสียงวรรณยุกต์ในคำคู่เหล่านั้นมีลักษณะที่พอจะทำให้เห็นความสัมพันธ์ทางด้านความหมายได้ และสามารถนำข้อสันนิษฐานของผู้นเขียนวิทยานิพนธ์ที่ว่า "การเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นที่เสียงพยัญชนะต้นและเสียงวรรณยุกต์ของคำแต่ละคู่ โดยที่ความหมายของคำคู่เหล่านั้นยังสัมพันธ์กันอยู่ เป็นวิธีการแปลงคำเพื่อสร้างคำใหม่ขึ้นใช้วิธีหนึ่งในภาษาไทย"

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "การแปลงคำในภาษาไทย" ทำให้ผู้เขียนวิทยานิพนธ์มีแนวความคิดที่ใคร่ขอเสนอแนะไว้ดังนี้

๑. เท่าที่ผู้เขียนได้ศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นเรื่องการแปลงคำโดยแปลงเสียงวรรณยุกต์ และการแปลงคำโดยแปลงเสียงพยัญชนะต้น อาจมีผู้ศึกษาเพิ่มเติมเพื่อหาการแปลงคำโดยวิธีอื่น ๆ ได้อีก โดยเฉพาะการแปลงคำโดยแปลงเสียงสระ ซึ่งผู้เขียนกล่าวไว้เพียงส่วนน้อยนั้น ก็เป็นวิธีการที่น่าจะได้รับความสนใจศึกษาค้นคว้าโดยละเอียดต่อไป

๒. ผู้เขียนได้เสนอเกณฑ์ในการแปลงคำโดยอาศัย "ความสัมพันธ์ทางด้านความหมาย" ของคำแต่ละคู่ อาจมีผู้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลคำคู่จำนวนมากนี้ศึกษาหาเกณฑ์การแปลงคำในแบบอื่นได้อีก

๓. วิทยานิพนธ์ฉบับนี้กล่าวถึงวิธีการแปลงคำโดยละเอียด ๒ วิธีคือ การแปลงคำโดยแปลง เสียงวรรณยุกต์ และการแปลงคำโดยแปลง เสียงพยัญชนะต้น พบว่า คำคำที่มีการแปลงคำดังกล่าว เป็นคำในหมวดคำเพียง ๓ หมวดคือ หมวดคำกริยา หมวดคำนาม และหมวดคำวิเศษณ์ ถ้ามีการศึกษาต่อไปอาจได้พบการแปลงคำโดยวิธีการอื่น และคำที่แปลงนั้นก็อาจ เป็นคำในหมวดคำอื่น ๆ ได้ด้วย

๔. ข้อมูลที่ปรากฏในภาคผนวก แสดงให้เห็นว่าในภาษาไทยบางถิ่นมีคำคุณในลักษณะที่ได้ศึกษา ไปแล้วด้วย คำคุณเหล่านี้อาจใช้เป็นแนวทางค้นหาข้อมูล เพื่อศึกษา ได้ต่อไปว่า "การแปลงคำ" เป็นวิธีการสร้างคำที่ใช้กันแพร่หลายในภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ และเป็นวิธีการที่อาจ เกิดขึ้นแล้วในภาษาไทยถิ่นเดิม

๕. สืบเนื่องจากข้อ ๔, คือ ถ้าได้ศึกษาข้อมูลแล้วพบว่า ข้อมูลที่ปรากฏในภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ มีอยู่เป็นจำนวนน้อย ก็อาจตั้งสมมติฐานได้ว่า คำคุณส่วนใหญ่ที่เกิดจากวิธีการแปลงคำดังกล่าว เกิดขึ้นในภาษาไทยสยาม

๖. เนื่องจากการแปลงคำได้เปลี่ยนแปลง เสียงพยัญชนะต้นนั้น มีอยู่บางวิธีที่เป็น การแปลง เสียงระหว่างคำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง หรืออักษรสูง (ซึ่ง เคยเป็น พยัญชนะเสียงไม่ก้องในภาษาไทยถิ่นเดิม) กับอักษรต่ำ (ซึ่ง เคยเป็นพยัญชนะเสียงก้อง ในภาษาไทยถิ่นเดิม) จึงน่าจะเป็นได้ว่า การแปลงคำโดยวิธีนั้น เกิดขึ้นหลังจาก เวลาที่ เกิดการ เปลี่ยนแปลงของ เสียงพยัญชนะ จากเสียงก้อง เป็นเสียงไม่ก้องแล้ว ในภาษาไทย ถิ่นเดิม

๗. ผลจากการวิจัยและข้อมูลจากวิทยานิพนธ์นี้ อาจช่วยให้ผู้สนใจศึกษา ค้นคว้าต่อไปได้ว่า ในภาษาอื่น ๆ ที่รวมตระกูลภาษาไทมีหลักฐานข้อมูลแสดงว่า เคยมี วิธีการแปลงคำใช้อยู่ในระบบภาษาบ้างหรือไม่ และวิธีการดังกล่าวยังใช้อยู่ในภาษาใด ในปัจจุบันบ้างหรือไม่